

Türkçe Öğretmeni Adaylarının 'Felsefe' Kavramına İlişkin Metaforik Algıları*

Metaphoric Perceptions of the Preservice Turkish Teachers about the Term 'Philosophy'

SADIK EROL ER & ÖMER TUĞRUL KARA & B. ERDEM DAĞISTANLIOĞLU
Çukurova University

Received: 25.05.2017 | Accepted: 20.06.2017

Abstract: Philosophy has a significant function in the awakening of human, understanding and perceiving the universe, the world and himself. Philosophy has gained more importance conceptually. The basic purpose of this study is to determine the perceptions of the students in the Department of Turkish Education about the term, philosophy through metaphors. The study group consists of the students in the 2nd, 3rd and 4th grades in the Department of Turkish Education in Çukurova University. As data collecting tool, each student was given papers in which the expression “Philosophy is like ..., because ...” is included and they were required to fill in the blank places. The metaphors obtained in the study were collected under different categories. In the study, it was attempted to determine what place the philosophy is in the eyes of the students studying Turkish and find out some clues about how it can be used in education.

Keywords: Turkish education, philosophy, metaphor, perception, teachers training.

© Er, S. E. & Kara, Ö. T. & Dağistanlıoğlu, B. E. (2017). Türkçe Öğretmeni Adaylarının 'Felsefe' Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, 7 (1), 335-359.

* Bu çalışma Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir. Bu çalışma 18-20 Mayıs 2017 tarihlerinde Alanya'da II. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan aynı başlıklı sözlü bildirinin genişletilmesiyle oluşturulmuştur.

Giriş

Felsefe, genel anlamıyla insanın sonsuz olanı, her şeyin temelinde yatan nedenleri ve yasaları kavrama yolunda sürekli bir arayış içinde olma çabasını içermektedir (Işıldak, 2006: 48). İnsanın ontolojik ve epistemolojik olarak dünyayı kavrama sürecinde “anlam”ı dil ile ilişkilendirmesi de aslında bu çabanın esas ürünü olarak görülebilir. Bu bağlamda dünyaya açılma ve dünyayla ilişki kurma; insanı öteki canlı varlıklardan ayıran ve onu özgür kılan en temel niteliktir ve dil burada ayrıcalıklı bir konuma sahiptir.

Nitekim bazı filozoflar, düşüncenin dilden bağımsız bir şekilde, soyut zihinsel düzlemde oluşamayacağını ancak bir dilin kelimeleriyle oluşabileceğini söylemektedirler. Buna göre, akıl dile bağlıdır çünkü o görevini kelimelerle yapar, kelimeler ona yön verir (Vendryes, 1968: 23). Nitekim Heidegger “dil varlığın evidir” diyerek “anlamın ortamını dile sabitlerken” insanın varlık sorusunu sormasını, varlığı anlamaya çalışmasını, varlığın anlamını araştırmasını ve varlıkla ilgili olarak kaygılanmasını insanı bu dünyada yegâne varlık yapan temel özellikler olarak görür. Hayatı olduğu gibi kabullenmemek, sorgulanmayı sorgulamak, şüphe duymak, hayret etmek ve dahası görünenin ardına bakmak dünyaya yönelmiş insanın dilin anlamında derinleşmesi olarak değerlendirilebilir. Düşünce karşısında dilin mutlak anlamda belirleyici olduğunu savunanlar, bütün skolastik çatışmaların kaynağının yine kelimeler olduğunu, nesnelere üstüne tartışıldığı sanılırken aslında kelimeler üstüne tartışıldığını söylemektedirler (Vendryes, 1968: 33; Ayık, 2009: 70).

Anlamın dile dahası söze indirgenmesi felsefe tarihinde Herakleitos’tan Nietzsche’ye kadar pek çok filozof tarafından “yorum/ perspektivizm” bağlamında ele alınarak, hakikatin neliğine ilişkin göndermelerde metaforik dil sıklıkla kullanılmıştır. Bu bağlamda felsefe tarihinde, felsefeyi anlamsız, karanlık ve bulanık ifadelerden kurtarıp, felsefenin anlaşılmasındaki zorlukları bertaraf etmek için sıkça başvurulan metaforik düşünme biçimi düşüncenin, anlamının ve yorumlamanın çatalanması/çoğullaşmasına ve estetikleşmesine imkân sunmuştur (Keklik, 1990: 12). Örneğin Nietzsche, bütün bir gerçekliğin metafor olduğunu, metaforun da gücün elinde oluştuğunu söyler ve bu aynı zamanda bilginin ontolojik temelini tahrip eden bir hamle olarak değerlendirilebilir. Bu yıkıcı bir

eleştiri gibi görünse de aslında dilin rahatlaması için epistemolojik ve ontolojik imkanlar sunması bakımından oldukça elzemdir.

Bu açıdan bakıldığında metaforlar yoluyla bireyler çevreyi ve hayatı daha iyi anlarlar (Cerit, 2008: 694). Gerçek şudur ki kavramlardan biri iyi biliniyorsa diğerini anlatmak daha kolay olacaktır (Tamimi, 2005: 30). Bir başka deyişle metafor; bir konuyu diğer bir konunun bakış açısından algılamaya ve anlamaya izin veren zihindeki bilgiler arasındaki bir bağ kurma sürecidir (Eraslan, 2011: 4). Bilinen aksine metafor sadece bir felsefe ve edebiyat terimi değildir, o aynı zamanda eğitimsel bir misyon da taşımaktadır. Saban'a göre (2004: 132) "metaforlar, eğitimciler için iki şey arasında karşılaştırma yapmak, iki şey arasındaki benzerliklere dikkat çekmek veya bir şeyi başka bir şeyin yerine koyarak açıklamak için fırsat tanırırlar." Birbirine benzemeyen iki durum arasında ilişki kurmak suretiyle belli bir zihinsel şemanın başka bir zihinsel şema üzerine yansıtılmasına imkân tanınması metaforu bir zihinsel model olarak güçlü kılar (Saban, 2008: 424). Metafor kullanma; bireylerin, söylemek istediklerini daha az sözcükle daha etkili biçimde söyleyebilmesine (Girmen, 2007: 9); yeterince anlaşılma-ş konuların daha iyi anlaşılabilmesine, düşüncelerin özetlenmesini sağlayabilmesine (Semerci, 2007: 133), bireylerin yaratıcı düşünme ve farklı bakış açılarının geliştirebilmesine (Girmen, 2007: 9; Aydoğdu, 2008: 27) katkı sağlar. Metaforlar diğer taraftan öğrenme için motivasyonu artırabilir, bilginin daha uzun süre akılda kalmasını sağlayabilir, öğrencinin duygilerini geliştirebilir, hayal gücünü geliştirebilir, derse ve eğitime yönelik olumlu tutum geliştirmesini sağlayabilir, ders korkusunu ve öğrenme isteksizliğini ortadan kaldırabilir ve öğrenciyi keşfedici ve yaratıcı öğrenme sağlayabilir (Osborn, 1997; Fretzin, 2001; Arslan ve Bayrakçı, 2006). Bireyin bilişsel dünyasına etkide bulunan metaforlar diğer taraftan bireyin duyuşsal davranışlarına da etkide bulunduğu söylenebilir. Çünkü bilişsel ve duyuşsal süreçler birbirini etkileyerek bireyin davranışlarını biçimlendirdiği düşünülmektedir. (Ünsal, Korkmaz ve Çetin, 2016: 1048).

Bu bağlamda öğretmenlik mesleğinin felsefeyle ilişkili olması, Türkçe öğretmenlerinin de dil kullanımı ilkelerini öğreten ve bu vesileyle düşünmeye sevk eden bir alanda olmalarıyla felsefe kavramsal olarak daha da önem kazanmıştır. Türkçe öğretmenleri dil mantığını ve sistematığını veren, dilin sınırları doğrultusunda düşünceyi şekillendirebilen, dil ile

üretilen türleri, bilhassa edebiyat ürünlerini öğrenciye tanıtan kişilerdir.

Bu araştırmada felsefenin Türkçe eğitiminde okuyan öğrenciler gözünde nerede olduğu ve eğitimde ne şekilde kullanılacağı hususunda ipuçları elde edilmeye çalışılmıştır.

Alan yazın incelendiğinde pek çok alanda metafor çalışmasının yapıldığını görmekteyiz. Ancak felsefe algısı üzerine yapılan tek bir çalışmayla karşılaşmaktayız (Ünsal, Korkmaz ve Çetin, 2016). Ancak bu çalışma da lise öğrencilerinin metafor algılarını ortaya koymaya yöneliktir. Alan yazın incelendiğinde üniversite öğrencilerinin felsefe kavramına yönelik algılarını ortaya koymaya yönelik bir çalışma bulunmamıştır. Bu çalışmanın genelde üniversite öğrencilerinin, özelde de Türkçe Öğretmenliği programında okuyan öğrencilerinin felsefe kavramına ilişkin algı ve düşüncelerini ortaya koyarak alana katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Çalışmanın Amacı

Çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerin felsefe kavramına ilişkin algılarının belirtilen görüşlerden hareketle incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Çukurova Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği programında okuyan 122 öğrencinin felsefe kavramı ile ilgili görüşleri üzerinde durulmuştur. Araştırma problemi “Türkçe öğretmen adaylarının felsefe kavramına ilişkin sahip oldukları metaforik algılar nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkçe Öğretmenliği programında öğrenim gören öğrencilerin “felsefe”ye ilişkin algılarını hangi kavramlar aracılığı ile açıklamaktadırlar?
2. “Felsefe” kavramına yönelik ileri sürülen metaforlar hangi kategoriler altında değerlendirilebilir?

Yöntem

Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenolojik) deseninde yapılan bu araştırmada Çukurova Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören öğrencilerin felsefe kavramıyla ilgili algıları değerlendirilmiştir. Fenomenoloji, insanların bireysel olarak ya da birlikte yaşadıkları deneyimleri fenomenleri nasıl algıladığına /anlamlandırdığına/ betimlediğine/hatırladığına ve diğer kişilerle onun hakkında nasıl konuştuğuna odaklanır (Patton, 2014). Araştırmada elde edilen veriler içerik anali-

zi yöntemi ile incelenmiştir. İçerik analizi tekniği, elde edilen verilerin açıklanmasında kavramları ve ilişkileri ortaya çıkarmak amacıyla kullanılır. İçerik analiziyle verilerin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek temaların ortaya çıkarılması amaçlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006)

Araştırma Grubu

Bu çalışmanın araştırma grubunu, Çukurova Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği programı 2, 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören 122 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Özellikleri

		f	(%)
Cinsiyet	Erkek	62	50,81
	Kız	60	49,19
	Toplam	122	100
Sınıf	2. Sınıf	46	37,7
	3. Sınıf	46	37,7
	4. Sınıf	30	22,6
	Toplam	122	100

Verilerin Toplanması

Çalışmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan metafor formu ile elde edilmiştir. Metaforlar aracılığıyla kişiler algulamakta zorlandıkları kavramları günlük hayattaki bazı benzetme unsurları yoluyla açıklarlar. Araştırmada verilerin toplanması için katılımcılardan “Felsefe.... gibidir, çünkü ...” şeklindeki soruya cevap vermeleri istenmiştir. Saban (2008)’e göre metafor çalışmalarında “gibi” kavramı metaforun konusu ile metaforun kaynağı arasındaki bağı daha net bir şekilde çağrıştırmak için kullanır. “Çünkü” kavramıyla da öğrencilerin ürettikleri metaforlar için bir gerekçe veya mantıksal bir dayanak oluşturması beklenir. Daha sonra metaforun ne demek olduğuyla ilgili açıklama yapıldıktan sonra, bu çalışmanın amacı konusunda da öğrencilere bilgi verilmelidir.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Katılımcıların ifade ettikleri metaforlardan yola çıkılarak kodlar ve kategoriler belirlenmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, nitel

araştırma desenine uygun olarak içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Olgu bilim deseninde yapılan araştırmalarda veri analizi, anlamları ortaya çıkarabilecek biçimde içerik analizi yöntemiyle gerçekleştirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 75). İçerik analizinde temel amaç, toplanan verilerin açıklanabileceği kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu süreçte; veriler, derin bir işleme tabi tutularak üzerinde çalışılan konuya ilişkin kavram ve temaların keşfedilmesi sağlanır. Birbirine benzeyen veriler mantıklı bir biçimde bir araya getirilir ve anlaşılır şekilde düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 227). Türkçe öğretmeni adaylarının doldurdukları formlar dikkatle ve titizlikle incelenmiştir. Öncelikle öğretmen adaylarının geliştirdikleri metaforlar listelenmiş ve listelenen metaforlar gruplandırılmıştır. “Metaforlar aracılığıyla algıları belirlemede aynı sözcüksel alan içerisine giren sözcüklerin metafor olarak geliştirilmesi, algıların belirlenmesini kolaylaştırmaktadır” (Akkaya, 2013: 189). Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için metaforlar üç araştırmacı tarafından kavramsal kategorilere sıralanmıştır. Daha sonra metaforların gerekçeleri de dikkate alınarak kategoriler belirlenmiştir. Ardında da araştırmacılar oluşturdukları kategorileri eşleştirip birleştirmişlerdir. Karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek araştırmanın güvenilirliği Miles & Huberman’ın (1994) (Güvenirlik = görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı) formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Bu çalışma için elde edilen % 93’ü sonucunun ise güvenilirlik açısından yeterli olduğu görülmüştür.

Bulgular

Bu bölümde Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin felsefe kavramıyla ilgili oluşturdukları metaforlar önce olumlu ve olumsuz olarak daha sonra da kavramsal olarak kategorilere ayrılarak analiz edilmiştir. Oluşturulan metaforlara ilişkin cümlelerden alıntılar yapılmıştır.

Tablo 2. Felsefe Kavramına İlişkin Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Geliştirdikleri Olumlu, Olumsuz, Yansız Metaforlar ile Bunları Temsil Eden Öğrenci Sayısı ve Yüzdesi

Kategori	Kod	Metaforun Adı	Metaforu Temsil Eden Öğrenci			
			(f)	(%)	Kodlar Toplam	
					(f)	(%)
Olumlu Metaforlar	1	Hayat / Yaşam	7	5,7	86	70,50
	2	Gökyüzü	3	2,46		
	3	Ağaç kökü	2	1,64		
	4	Arayış	2	1,64		
	5	Aşk	2	1,64		
	6	Kitap	2	1,64		
	7	Merak	2	1,64		
	8	Su	2	1,64		
	9	Umut	2	1,64		
	10	Yolda Olmak	2	1,64		
	11	Ağaç	1	0,82		
	12	Akaryakıt	1	0,82		
	13	Akıl karmaşası	1	0,82		
	14	Ampul	1	0,82		
	15	Benim	1	0,82		
	16	Beyin	1	0,82		
	17	Beyin Gözü	1	0,82		
	18	Beynin Çalışmasını Sağlayan Damarlar	1	0,82		
	19	Bilgelik Sevgisi	1	0,82		
	20	Bilim Düşüncesi	1	0,82		
	21	Bina İnşa Etmek	1	0,82		
	22	Bulmaca	1	0,82		

23	Cesaret	1	0,82
24	Çocuk	1	0,82
25	Dehliz	1	0,82
26	Deniz	1	0,82
27	Dimağ	1	0,82
28	Dipsiz bir kuru	1	0,82
29	Düşünmek	1	0,82
30	Elektrik	1	0,82
31	Eleştiri	1	0,82
32	Evren	1	0,82
33	Galaksi	1	0,82
34	Geometri	1	0,82
35	Gerçekliği Aramak ve Hazza Ulaşmak	1	0,82
36	Göl	1	0,82
37	Gözlük	1	0,82
38	Güneş	1	0,82
39	Güzel bir uğraş	1	0,82
40	Hayatı Anlamlandırın Çocuk	1	0,82
41	Hayatı sorgulamak	1	0,82
42	Hayatın Anlamı	1	0,82
43	Her Daim Çiçek Açan Bitki	1	0,82
44	Işık	1	0,82
45	Kadın	1	0,82
46	Kahve	1	0,82
47	Köprü	1	0,82
48	Mum	1	0,82
49	Pınar	1	0,82

50	Platon	1	0,82		
51	Savaşmak	1	0,82		
52	Sokrates	1	0,82		
53	Sonu Olmayan Yol	1	0,82		
54	Soyut	1	0,82		
55	Sürekli Bir Düşünce Faaliyeti	1	0,82		
56	Şiir	1	0,82		
57	Tablo	1	0,82		
58	Tanrı	1	0,82		
59	Tecrübe	1	0,82		
60	Teknoloji	1	0,82		
61	Ucu Bucağı Olmayan Bir Bilgi Kuyusu	1	0,82		
62	Uçsuz Bucaksız Okyanus	1	0,82		
63	Uzay	1	0,82		
64	Yağmur	1	0,82		
65	Yaşamı Sorgulamak	1	0,82		
66	Yemek Yemek	1	0,82		
67	Yokluk	1	0,82		
68	Yol	1	0,82		
69	Yorum Yapmak	1	0,82		
70	Zincir Kıran	1	0,82		
Olumsuz Metaforlar	71	Uzay (Boşluğu)	3	2,46	
	72	(Uçsuz Bucaksız) Evren	2	1,64	
	73	Acı Biber	1	0,82	
	74	Bilgisayar	1	0,82	
	75	Boş Bir Levha	1	0,82	
	76	Boş Kutu	1	0,82	

	77	Boşluk	1	0,82	33	27,04
	78	Çember	1	0,82		
	79	Din	1	0,82		
	80	Dipsiz Bir Kuyu	1	0,82		
	81	Hapşırarak	1	0,82		
	82	İntikam	1	0,82		
	83	İsviçre Saati	1	0,82		
	84	Kâbus	1	0,82		
	85	Kara Delik	1	0,82		
	86	Kâse	1	0,82		
	87	Kısır Döngü	1	0,82		
	88	Kördüğüm	1	0,82		
	89	Lastik	1	0,82		
	90	Masallardaki 40. Oda	1	0,82		
	91	Matematik	1	0,82		
	92	Müfettiş	1	0,82		
	93	Problem	1	0,82		
	94	Saat	1	0,82		
	95	Sakız	1	0,82		
	96	Sigara	1	0,82		
	97	Siyasetçi	1	0,82		
	98	Sonsuzluk	1	0,82		
	99	Sonu Olmayan Bir Yol	1	0,82		
	100	Soyut Bir Düşünce	1	0,82		
Yansız Metaforlar	101	Boyutları Olmayan Mekân	1	0,82	3	2,46
	102	Bukalemun	1	0,82		
	103	Yeşil Elma	1	0,82		
		Toplam	122	100	122	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi Çukurova Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği programı öğrencileri “felsefe” kavramına ilişkin 122 metafor üretmişlerdir. Tablo incelendiğinde 76 (%70,50) katılımcının felsefe kavramına ilişkin olumlu algıya sahip oldukları görülürken 33 (%27,4) katılımcının ise olumsuz algıya sahip oldukları görülmektedir. Öğrencilerin küçük bir bölümü 3 (%2,4) ise yansız (belirsiz) bir algı oluşturmuşlardır. En çok üretilen olumlu metafor “Hayat / Yaşam” metaforudur. En çok üretilen olumsuz metafor ise “Uzay”dır. “Boyutları Olmayan Mekân, Bukalemun, Yeşil Elma” yansız (belirsiz) metaforlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların Felsefe Kavramına İlişkin Ürettikleri Metaforların Oluşturduğu Kavramsal Kategoriler

Metafor Kategorisi	Metafor Kategorisi
Bilgelik ve Aydınlanma	Kısırdöngü
Sürerlik	Zarar Veren
Sınırsızlık ve Sonsuzluk	İki Yanlılık ve Değişkenlik
Sorgulama	Gereksizlik
Gereklik ve İhtiyaç	Evensellik
Belirsizlik ve Tanımsızlık	Somutlaştırma
Öznellik	Mücadele Etme
Kaos ve Karmaşa	

Tablo 3’te görüldüğü üzere katılımcıların ürettikleri metaforlar 15 kavramsal kategoriye ayrılmıştır.

Kategorilerin Analizi

Tablo 4. Bilgelik ve Aydınlanma Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Bilgelik ve Aydınlanma	Bilgelik Sevgisi		
	Bilim Düşüncesi		
	Hayat		
	Düşünmek		

Hayatın Anlamı	26	21,31
Akl Karmaşası		
Eleştiridir		
Kahve		
Ağaç kökü		
Aşk		
Umut		
Gerçekliği Aramak ve Hazza Ulaşmak		
Beyin		
Yorum Yapmak		
Dimağ		
Kitap		
Işık		
Ampul		
Güneş		
Mum		
Şiir		
Hayatı Anlamlandırın Çocuk		
Kitap		
Zincir Kıran		
Platon		
Beynin Çalışmasını Sağlayan Damarlar		

Bu kategoride 26 katılımcı (% 21,31) tarafından oluşturulan 26 metafor yer almaktadır. En fazla metaforla temsil edilen kategoridir. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **bilgelik sevgisi** gibidir. Çünkü felsefe her daim bilgiye âşık olarak o yolda yürümek gibidir.”

“Felsefe **kitap** gibidir. Çünkü felsefe yaptıkça aydınlanırsın.”

“Felsefe **dimağ** gibidir. Çünkü düşünce stratejisidir.”

Tablo 5. Sürerlik Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Sürerlik	2 x Hayat	17	13,93
	2 x Yolda Olmak		
	2x (Sonu Olmayan) Yol		
	Umut		
	Teknoloji		
	Ucu Bucağı Olmayan Bir Bilgi Kuyusu		
	Yemek Yemek		
	Uçsuz Bucaksız Okyanus		
	Soyut Bir Düşünce		
	Sakız		
	Yağmur		
	Din		
	Göl		
	Saat		

Bu kategoride 17 katılımcı (% 13,93) tarafından oluşturulan 14 metafor yer almaktadır. Başlıca metaforların “hayat, yolda olma, (sonu olmayan) yol” kavramlarından oluştuğu görülmektedir. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **yolda olmak** gibidir. Çünkü hayat sürekli devam eder ve felsefede bu akışın içinde bizimle birlikte.”

“Felsefe **sonu olmayan yol** gibidir. Çünkü devamlı yürürsün fakat hep aynı yerdesindir.”

“Felsefe **hayat** gibidir. Çünkü sürekli düşünmemizi gerektirir.”

Tablo 6. Sınırsızlık ve Sonsuzluk Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Sınırsızlık ve Sonsuzluk	3 x Gökyüzü		
	2x Uzay		
	Merak		

	Galaksi	14	11,47
	Merak		
	Evren		
	Yokluk		
	Deniz		
	Dehliz		
	Sonsuzluk		
	Dipsiz Bir Kuyu		

Bu kategoride 14 katılımcı (% 11,47) tarafından oluşturulan 11 metafor yer almaktadır. Başlıca metaforların “Gökyüzü, uzay” kavramlarından oluştuğu görülmektedir. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **gökyüzü** gibidir. Çünkü bir sahil kıyısından baktığınızda gökyüzünün sınırı olmadığını bilirsiniz. Kimseye ait değildir. Felsefeye prangalar vurulamaz.”

“Felsefe **uzay** gibidir. Çünkü ucu bucağı olmayan sonsuzluktur.”

“Felsefe **galaksi** gibidir. Çünkü sonu olmayan soruların korkusuzca sorulduğu ve her sonucun bir soru olduğu evren gibidir.”

Tablo 7. Sorgulama Kategorisine İlişkin Metaforlar

Sorgulama	2 x Hayat ve 2 x Arayış	14	11,47
	Çocuk		
	Hayatı Sorgulamak		
	Her Daim Çiçek Açan Bitki		
	Bulmaca		
	Sürekli Bir Düşünme Faaliyeti		
	Geometri		
	Sokrates		
	Yaşamı Sorgulama		
	Müfettiş		
	Soyut		

Bu kategoride 14 katılımcı (% 11,47) tarafından oluşturulan 12 metafor yer almaktadır. Başlıca metaforların “hayat, arayış” kavramlarından oluştuğu görülmektedir. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **hayat** gibidir. Çünkü sorgulama ister. Deneyim ister. Felsefe tıpkı hayat gibi sorgulamayı, deneyimlemeyi, düşünmeyi gerektirir.”

“Felsefe **arayış** gibidir. Çünkü her şeyin özünü sorgular, araştırır, merak eder.”

“Felsefe **yaşamı sorgulama** gibidir. Çünkü felsefe insanın her şeyi sorgulamasıdır.”

Tablo 8. Gereklik ve İhtiyaç Kategorisine İlişkin Metaforlar

	2x Su		
Gereklik ve İhtiyaç	Hayat	13	10,66
	Akaryakıt		
	Kadın		
	Ağaç Kökü		
	Beynin Gözü		
	Pınar		
	Elektrik		
	Köprü		
	Tanrı		
	Bina İnşa Etmek		
	Hapşırma		

Bu kategoride 13 katılımcı (% 10,66) tarafından oluşturulan 12 metafor yer almaktadır. En fazla tekrar edilen metafor bu kategoride “su”dur. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **su** gibidir. Çünkü hayat verir.”

“Felsefe **elektrik** gibidir. Çünkü O olmadan dünya çekilmez oluyor.”

“Felsefe **pınar** gibidir. Çünkü pınar gibi bilgi akıtır, engin sularında insanlarda bu pınardan faydalanır.”

Tablo 9. Belirsizlik ve Tanımsızlık Kategorisine İlişkin Metaforlar

	3 x Uzay		
Belirsizlik ve Tanımsızlık	Uzay Boşluğu	12	9,84
	Boyutları Olmayan Mekân		
	Masallardaki 40. Oda		
	Siyasetçi		
	Uçsuz Bucaksız Evren		
	Lastik		
	Kara Delik		
	Boşluk		
	Çember		

Bu kategoride 12 katılımcı (% 9,84) tarafından oluşturulan 10 metafor yer almaktadır. En fazla tekrar edilen metafor bu kategoride “uzay”dır. Toplamda üç kere kullanılmıştır. Bu kategoriye oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarında aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **uzay** gibidir. Çünkü hakkında insanların bazı fikirleri olsa da tam tamına ne olduğu hakkında kimsenin bir düşüncesi yoktur.”

“Felsefe **çember** gibidir. Çünkü ne başı nede sonu bellidir.”

“Felsefe **kara delik** gibidir. Çünkü ne önü vardır ne arkası, ne dibi vardır ne de sonu.”

Tablo 10. Öznellik Kategorisine İlişkin Metaforlar

Öznellik	Cesaret	10	8,20
	Aşk		
	Hayat		
	Güzel bir uğraş		
	Ağaç		
	Tecrübe		
	Benim		
	Matematik		
	İntikam		

	Boş Bir Levha		
--	---------------	--	--

Bu kategoride 10 katılımcı (% 8,20) tarafından oluşturulan 10 metafor yer almaktadır. Bu kategoriye oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **benim** gibidir. Çünkü çok seviyorum. Ancak deli olmamak kaydıyla.”

“Felsefe **aşk** gibidir. Çünkü kişiden kişiye değişir.”

Tablo 11. Kaos ve Karmaşa Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kaos ve Karmaşa	Kördüğüm	4	3,28
	Problem		
	İsviçre Saati		
	Evren		

Bu kategoride 4 katılımcı (% 3,28) tarafından oluşturulan 4 metafor yer almaktadır. Bu kategoriye oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **kördüğüm** gibidir. Çünkü ne yaparsan yap çözemezsin.”

“Felsefe **problem** gibidir. Çünkü düşünceler sonunda karmaşa vardır.”

Tablo 12. Kısır Döngü Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kısır Döngü	Kısır döngü	3	2,46
	Sonu Olmayan Bir Yol		
	Bilgisayar		

Bu kategoride 3 katılımcı (% 2,46) tarafından oluşturulan 3 metafor yer almaktadır. Bu kategoriye oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **kısır döngü** gibidir. Çünkü her zaman birbirini tekrar eden düşünce sistemidir.”

“Felsefe **sonu olmayan yol** gibidir. Çünkü devamlı yürürsün fakat hep aynı yerdesindir.”

Tablo 13. Zarar Veren Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Zarar Veren	Sigara	3	2,46
	Kâse		
	Kâbus		

Bu kategoride 3 katılımcı (% 2,46) tarafından oluşturulan 3 metafor yer almaktadır. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarında aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **sigara** gibidir. Çünkü kullandıkça zehirlenirsin.”

“Felsefe **kâbus** gibidir. Çünkü uyanınca biter.”

Tablo 14. İki Yanlılık ve Değişkenlik Kategorisine İlişkin Metaforlar

İki Yanlılık ve Değişkenlik	Yeşil Elma	2	1,64
	Bukalemun		

Bu kategoride 2 katılımcı (% 1,64) tarafından oluşturulan 2 metafor yer almaktadır. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadelerinin bazılarında aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **yeşil elma** gibidir. Çünkü hem sağlıklı hem ekşidir.”

“Felsefe **bukalemun** gibidir. Çünkü çok değişkendir, belli sınırları yoktur.”

Tablo 15. Gereksizlik Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Gereksizlik	Boş Kutu	1	0,82

Bu kategoride 1 katılımcı (% 0,82) tarafından oluşturulan 1 metafor yer almaktadır. Bu kategoriyi oluşturan katılımcının ifadesine aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **boş kutu** gibidir. Çünkü gereksiz bilgiler vardır.”

Tablo 16. Evrensellik Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Evrensellik	Tablo	1	0,82

Bu kategoride 1 katılımcı (% 0,82) tarafından oluşturulan 1 metafor yer almaktadır. Bu kategoriye oluşturan katılımcının ifadesine aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **tablo** gibidir. Çünkü bir elin değil, yorulan herkesin emeğidir.”

Tablo 17. Somutlaştırma Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Somutlaştırma	Gözlük	1	0,82

Bu kategoride 1 katılımcı (% 0,82) tarafından oluşturulan 1 metafor yer almaktadır. Bu kategoriye oluşturan katılımcının ifadesine aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **gözlük** gibidir. Çünkü soyut olanı somut olarak algılamamızı sağlar.”

Tablo 18. Mücadele Etme Kategorisine İlişkin Metaforlar

Kavram	Metafor	f	%
Mücadele Etme	Savaşmak	1	0,82

Bu kategoride 1 katılımcı (% 0,82) tarafından oluşturulan 1 metafor yer almaktadır. Bu kategoriye oluşturan katılımcı ifadesi aşağıda yer verilmiştir:

“Felsefe **savaşmak** gibidir. Çünkü ne zaman hayata karşı bir hayal kırıklığın olsa hayata savaş açıyorsun.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının felsefeye dair algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Felsefe kavramına ilişkin katılımcıların %70,50'sinin olumlu % 27,04'nün ise olumsuz algıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Türkçe öğretmeni adaylarının felsefe kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlardan yola çıkılarak 15 kategori oluşturulmuştur:

1. Bilgelik ve Aydınlanma
2. Sürelik
3. Sınırsızlık ve Sonsuzluk
4. Sorgulama

5. Gereklik ve İhtiyaç
6. Belirsizlik ve Tanımsızlık
7. Öznellik
8. Kaos ve Karmaşa
9. Kısırdöngü
10. Zarar veren
11. İki Yanlılık ve Değişkenlik
12. Gereksizlik
13. Evrensellik
14. Somutlaştırma
15. Mücadele Etme

Öğretmen adaylarının çok sayıda metafor üretmesi (122) ve bunların 15 kategoriye ayrılması felsefenin geniş ve derin bir alan olması şeklinde ifade edilebilir. Benzer bir çalışma lise öğrencileriyle yapılmış çalışmada 77 metafor ve 11 kategori oluşturulmuştur (Ünsal, Korkmaz ve Çetin, 2016).. Bu da benzer çalışmalarda da felsefeye ilişkin farklı tanımlamaların olması ve felsefenin birçok özelliğinin olması şeklinde ifade edilebilir.

Kavramsal kategoriler incelendiğinde felsefeyle ilgili metafor geliştiren katılımcıların en çok % 21,31'le "Bilgelik ve Aydınlik" kavramını seçmişlerdir. Bu kategorinin yüksek oranda çıkması felsefenin içeriği ve genel özelliğiyle ilişkilendirilebilir. Felsefe, insana bilgelik yolunu göstererek onu hiç olmaktan kurtaran araştırma, soruşturma ruhunu, önemli sorular sorma ve onlara ciddi olarak cevaplar arama özelliğini anlamlandırma, yorumlama ve değerlendirme etkinliğini, erdemli olma ve mutlu yaşama imkânı sağlar.

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının % 13,93'ü "hayat, yolda olma, (sonu olmayan) yol" gibi metaforları kullanarak "sürerlik" kavramını tercih etmişlerdir. Çağdaş filozof Karl Jaspers tarafından dile getirilen ve felsefenin en önemli kök metaforlarından olan "yolda olmak", hiçbir yere yerleşememeyi; sürekli bir macerayı akla getirir. Bu bağlamda felsefe hakikate ulaşma çabasıdır. Bir arayıştır. Hiçbir çıkar gözetmeksizin sadece bilgiyi sevmek ve onun peşinden gitmektir.

Katılımcıların % 11,47'si en fazla "gökyüzü, uzay" metaforlarını kulla-

arak “Sınırsızlık ve Sonsuzluk” kavramını tercih etmişlerdir. Felsefe geniş anlamda insan ve hayat üzerine bir düşünme etkinliği olarak tanımlanabilir. Bu noktada verilen cevaplarda kesin bir bitmişliğin olmayışı felsefeyi sürekli kendini üreten bir yorumlama etkinliği olarak görmemize vesile olur. Sürecin sürekliliği ve tamamlanmamışlık vurgusu felsefenin sonsuzluğuna ve sınırsızlığına kapı açar.

% 11,47 ile aynı oranda katılımcı en fazla “hayat, arayış” metaforlarını kullanarak “Sorgulama” kavramını tercih etmişlerdir. Aristoteles *Metafizik* kitabında “İnsan doğası gereği bilmek ister” der. (Aristoteles, 2014: 75) Nitekim felsefeyi bir eleştiri ve sorgulama etkinliği olarak gören Sokrates, “Sorgulanmayan hayat yaşanmaya değmez” sözü ile olanı olduğu gibi görmeyi ve yaşamayı reddeder. Başka bir ifadeyle, insanın kendinden yola çıkarak diğer insanlarla, dünyayla, yaşamla kurduğu ilişkileri gözden geçirmesinin, kendi hakkında bilgi edinmesinin, kendini bilerek yaşamasının önemi vurgulanır. İnsan yaşadığı hayatı ve bu hayatın temel ilkelerini bilerek yaşaması yine önemli bir Sokratesçi ahlaki ilke olan “kendini bil” sözünün de kilidi olarak görülebilir.

Katılımcıların % 10,66’sı en fazla “su” metaforunu kullanarak “Gereklik ve İhtiyaç” kavramını tercih etmişlerdir. Felsefe insanların ve toplumların hayatında önemli bir işleve sahiptir. Özellikle insanın bilinçli bir şekilde eylemesi ve yaşamasında felsefenin rolü oldukça büyüktür. “niçin yaşıyorum?”, “Yaşamımın bir anlamı ve amacı var mı?”, “Erdemli bir hayat sürmenin koşulu nedir?” vb gibi daha çok insanın bu dünyadaki varoluşunu ilgilendiren sorulara cevap bulmada felsefenin katkısı hatırı sayılır derecede önemlidir. Aynı zamanda felsefe insana birçok konuda açık seçik ve doğru düşünebilmeyi öğretir. Çünkü felsefi düşünme insana öncelikle eleştirel ve sorunlara ön yargısız yaklaşabilme özelliği kazandırır. Bu yönleriyle felsefe insan için oldukça elzemdir.

Katılımcıların % 9,84’ü en fazla “uzay” metaforunu kullanarak “Belirsizlik ve Tanımsızlık” kavramını tercih etmişlerdir. Felsefenin soyut bir dil (anlaşılmaz) kullandığını düşünenler için felsefe net bir çerçeve içerisinde tanımlanamayacak kadar belirsiz bir özellik taşır.

Katılımcıların % 8,20’si farklı isimlerde metaforlar kullanarak “Öznel” kavramını tercih etmişlerdir. Felsefe, öznel ve kişisel bir faaliyet alanı olarak hiçbir olay ya da yasa ileri sürmediği gibi klasik anlamda nes-

nel ve evrensel bir gerçeklikte değildir. Her felsefi düşünce, o düşünceyi temellendiren filozofun kendi özgün görüşüdür. Çünkü filozoflar, bakış açılarının, şahsi yapılarının, yaratıcı zekâlarının ve içinde buldukları şartların farklılığından dolayı, aynı konu hakkında farklı neticelere ulaşabilirler.

Katılımcıların % 3,28'i farklı isimlerde metaforlar kullanarak “Kaos ve Karmaşa” kavramını tercih etmişlerdir. Aynı oranda katılımcı farklı isimlerde metaforlar kullanarak “Zarar veren” kavramını tercih etmişlerdir. Pek çok kişi felsefeyi bir takım gizli hikmetlerle dolu olduğu görüntüsü veren, ağırbaşlı ve saygıdeğer insanlarca dile getirilen gizemli kavramlarla bezenmiş, adeta çözülmeme üzere hazırlanmış bir bilmece olarak görür. Ya da bazı insanlar genellikle felsefeyi, çok şey vaat eden, çekici ama aslında vaat ettiklerini karşılamaktan uzak, anlaşılması neredeyse imkansız denilebilecek kadar zor ve ilk başta uyandırdığı ilginin aksine, aslında çok sıkıcı ve karmaşık bir uğraş olarak değerlendirir. (Işıldak, 2006: 47) Bu değerlendirmelerde ortak payda genellikle felsefenin ele aldığı problemlerin soyutluğu ve kullanmış olduğu dilin zorluğudur. Felsefenin kesinsizliği de bu bağlamda pek çok kişiyi ürkütmektedir.

Katılımcıların % 1,62'si farklı isimlerde metaforlar kullanarak “İki Yanlılık ve Değişkenlik” kavramını tercih etmişlerdir. Belli bir konuda filozofların birbirinden farklı ve tezat görüşleri kişilerde felsefi söylemin değişkenliğini akla getirirse de aslında bu felsefenin doğasında olan bir şeydir. Lise öğrencileriyle yapılan benzer çalışma da öğrencilerin felsefe algılarını % 2,34 oranında “Değişken” kavramıyla örtüşürmüşlerdir (Ünsal, Korkmaz ve Çetin (2016).

Katılımcılardan bir kişi (% 0,82) “Boş Kutu” metaforunu kullanarak “Gereksizlik” kavramını tercih etmiştir. Felsefenin gereksizliği vurgusu aslında sosyo-kültürel bir veri olarak değerlendirilebilir. Ülkemizde felsefi düşünce anlayışının ya da geleneğinin yeterince olgunlaşmamasının arka planında felsefeyi boş bir uğraş olarak gören bu zihniyetin hatırı sayılır bir etkisi bulunmaktadır. Bu anlayış -özellikle din-felsefe ilişkisi bağlamında-felsefeyi uzak durulması gereken “tehlikeli” bir uğraş olarak görmektedir. Aynı oranda (% 0,82) “Evrensellik”, “Somutlaştırma” ve Mücadele Etme” kavramları tercih edilmiştir.

1. Benzer çalışmalar farklı üniversitelerde, farklı bölümlerde yapılabilmektedir.
2. Türkçe Öğretmenliği programında okuyan öğrencilerin dil, edebiyat ve felsefe arasındaki ilişkiyi kavramalarında, dilin ve edebiyatın düşünsel yönlerini belirlemelerinde metaforlardan yararlanılabilmektedir.
3. Doğrudan felsefe kavramlarının öğretilmesinde ve kavram yanılgılarının önüne geçilmesinde yine metaforlardan yararlanılabilmektedir.
4. Benzer çalışmalarla öğrencilerin felsefeye karşı ön yargıları kırılabilir.

Sonuç olarak dil ve felsefe ayrılmaz bir bütündür. Dilin düşünsel yolculuğunda felsefe her zaman yol göstericidir. Bu anlamda Türkçe Öğretmenliği programında öğrenim gören öğrencilerin felsefeye yönelik algılarının bilinmesi önemlidir. Bu tür disiplinler arası çalışmalar öğrencilerin kavramlara farklı bakış açılarıyla yaklaşmalarını ve kendilerini geliştirmeleri açısından gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akkaya, A. (2013). Suriyeli Mültecilerin Türkçe Algıları. *EKEV Akademi Dergisi*, 56, 179-190.
- Aristoteles (2014). *„Metafizik I. Kitap“* (çev. A. Arslan). İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Arslan, M. M. & Bayrakçı, M. (2006). Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi. *Milli Eğitim*, 171, 100-108.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim Okullarındaki Öğrenci ve Öğretmenlerin Sahip Oldukları Okul Algıları ile İdeal Okul Algılarının Metaforlar (Mecazlar) Yardımıyla Analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi.
- Ayık, H. (2009). *Felsefe ve Metafor*. http://ktp.isam.org.tr/pdfdrg/Do3200/2009_6_1/2009_6_1_AYIKH.pdf. Erişim Tarihi Mayıs 24, 2017.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712.
- Eraslan, L. (2011). Sosyolojik Metaforlar. *Akademik Bakış*, 27, 1-22.

- Fretzin, L. (2001). *Metaphors in Teaching*.
<http://lrs.ed.uiuc.edu/students/fretzin/EPL11q5Metaphors.htm>. Erişim Tarihi Temmuz 10, 2015.
- Girmen, P. (2007). *İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma ve Yazma Sürecinde Metaforlardan Yararlanma Durumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Işıldak, M. (2006). Felsefe Nedir? *FLSF Dergisi*, 1, 45-58.
- Keklik, N. (1990). *Felsefede Metafor*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. California: Sage Publications.
- Osborn, M. (1997). The Play of Metaphors. *Education*, 118 (1),84-87.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri* (çev. M Bütün & S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.
- Saban, A. (2004). Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Öğretmen” Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155.
- Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55, 459-496.
- Semerci, Ç. (2007). “Program Geliştirme” Kavramına İlişkin Metaforlarla Yeni İlköğretim Programlarına Farklı Bir Bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31 (2), 125-140.
- Tamimi, Y. (2005). *Örgüt Kültürünün Metaforlarla Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi.
- Ünsal, S. & Korkmaz, F. & Çetin, A. (2016). Lise Öğrencilerinin “Felsefe” Kavramına Yönelik Metafor Algılarının İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (3), 1047- 1064.
- Vendryes J. (1968). *Dil ve Düşünce* (çev. B. Vardar). Ankara: Yeni İnsan Yayınları.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Öz: Felsefe, insanın bilinçlenmesinde, evreni, dünyayı ve kendisini anlama ve anlamlandırmasında önemli bir işleve sahiptir. Öğretmenlik mesleğinin felsefeyle ilişkili olması, Türkçe öğretmenlerinin de dil kullanımı ilkelerini öğreten ve bu vesileyle düşünmeye sevk eden bir alanda olmalarıyla felsefe kavramsal olarak daha da önem kazanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı Türkçe eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin “felsefe” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla tespit etmektir. Çalışma grubunu Çukurova Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında 2, 3 ve 4. sınıflarda eğitim gören öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak her öğrenciye “Felsefe ... gibidir. Çünkü ...” ifadesinin yazılı olduğu pusulalar verilmiş ve boşlukların doldurulması istenmiştir. Araştırmada elde edilen metaforlar farklı kategorilerde toplanmıştır. Araştırmada felsefenin Türkçe eğitiminde okuyan öğrenciler gözünde nerede olduğu ve eğitimde ne şekilde kullanılacağı hususunda ipuçları elde edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, felsefe, metafor, algı, öğretmen eğitimi.

